

Apărarea Națională

ORGAN SĂPTĂMÂNAL AL LIGII APĂRĂRII NATIONALE CRESTINE

Director:

Dr. DIONISIU BENEÀ
REDACȚIA SI ADMINISTRAȚIA
Arad, strada Vicențiu Babeș No. 6.

Deviza noastră: „Hristos, Regele, Națiunea”.

„Vom lovi de-o potrivă în Iordan parazitar și în România necinstit și înstrănat.”

Hopa sub conducerea noii Comitet.

ABONAMENTUL PE UN AN:

Pentru plugari și muncitori — Lei 160

Pentru intelectuali — Lei 200

Pentru Instit. și fabrici — Lei 500

JIDANII, AICI și AIUREA.

Cu iudeașneala și perfidia lui Iuda, cu privirea dușmanoasă, cu figuri pistrui și nasuri încovolate, cu boala de ochi caracteristică rasei învechite în sânge, pretutindeni îl zărești la sate și orașe.

Nu e locaș de odiuă, nu e stațiune climaterică sau balneară, unde grase jidoafce și pântecosi jidovi, să nu să lăfăzeze, dijă la aer.

La sate viermesc au omizile, înșelând pe naivii de români înăndu-le munca pe nimic, sub scutul legilor, bărfind țara, ce îl dă ospitalitate, propagând sub masca umanitarismului, nesupunerea și anarhia.

La orașe, ocupând centrele comerciale; ușii învărtind afaceri în magazine mari, alții speculând prin sam-sarlăcuri, variate și neînchipuite, comerțuri ambulante.

Pieci pe străzile principale, îl vel întâlni sgomotoși, gesticulând și vorbind exclusiv de gheșefuri. Observi pretutindeni efectiv nu lucrează absolut nimic, toată ziua și-o trece la cafenele, totuș cu mare emfază își etalează luxul și vociferează sfidători.

Aceștia sunt spuma mociriei judaice, cari, ca și viermii, nu trăesc decât în și prin murdării.

Sărbătorile creștine, când dorești să aibă o recreație te veli lovi pretutindeni de grupurile de jidance, cu luxul lor desfrânat și alături de coreligionari rasei lor, nesuferiți și desgustători.

Văzică nu-i chip ca în țara ta să respiri o atmosferă plăcută și să scapi de o societate, de care te repugnă simțimânte firești.

Și o întrebare se pune atunci. Cum se face, că acești nedoriți, au năpădit solul românesc și se lăfăesc în lux și bogății, ca și când de fapt ei sănt stăpâni tor de veacuri.

De sigur, nepregătirea și lipsa de educație a Românilor.

Și așa îl vedem, că trăiesc în belșug, făcând naționalism judeaic, visând la Palestina, dar unul nu se îndură să lăsa afacerile bănuoase și a se expatria în pustiurile palestinene.

Și astă insă nu convine deloc băstinașilor, — fiindcă organizații cum sunt cu bănet dela băncile lor din țară și de aiurea, constrâng și acaparează averi și imobile naționale. Exemple sunt destule.

Extrem de îscușită în afaceri, prin mistificare și înșelăciune, de secoli experimentați, în firul pervertit al lașătăiei și cupidităței lor, ajung să mascheze intențiunile. Cazuri știute le arată pe deplin perfidia.

În loteria sinistraților care este o afacere deghișată și care le aduce folos jidanolor, ei înșeală buna credință a naivilor creștini vânzându-le lozurile cu stăruință de căte ori aceștia au legături cu ei.

În căte alte lațuri, nu sunt prinși creștinii de diavoleasca lor șiretenie și fără a bănui măcar, că le dă un sprinț.

Și în expresiunile lor de afaceri, când nu le merg treburile, ei își zic atunci:

— Măi, dar parecă este un cap de creștin.. Atâtă batjocură. Și lași cum sunt, pentru a produce confuzie își schimbă și numele.

De aceea schimbarea numelui din Spigel în acel de Mărăulescu și din Veintraub în acel de Vulpescu e un sistem alcătuit de rabinat din comunitatea supremului cahal.

Să dovedit în toate țările că numele schimbă din cel judeaic sadea în neaoș creștin, n-a adus și schimbarea fondului sufletește, dușman și sălbatec.

Lulgi Luzati, fostul primar al Ro-

mei, deși încetătenit *Italian*, el tot jidau a rămas, cu trup și suflet.

Cremieux, jidau în Franță, deși încarcăt de onoruri de țara Frantei, a mărturisit totuși că a rămas cu tot sufletul jidau.

Și cății alții în Germania, Anglia, Spania, etc., la fel.

Iopcrizia jidanolor este tot pe atât de criminală, ca în toate actele lor, față de creștinii țărilor ce le dă ospitalitatea.

N'avem decât să privim starea de lucruri din Rusia, unde atotputernicia talmudică și-a atins telul prin uciderea preoților și episcopilor creștini.

Te închioară, când citești omorurile înfăptuite de mălini judeace, asupra Rușilor: intelectuali execuți în chipuri groazioice, fierți, în cazane, fripti în frigări, jupuți de vii, ciopărăti. Jidoafce, împodobite cu gluvaeruri și brillante furate, jupuind ofișeri de-al țarului, din pielea căror lucrau mânuși.

Bisericiile creștine din Rusia, devenite crâșme și cinematografe, statuia lui Hrist din Kiev, sfârmată și înlocuită cu statue, întruchipând figura strămoșului Iuda Iscarioteanul.

Sinagogile însă, stau intacte, nimeni nu s'a atins de ele. Jidanolii propagă ateismul creștinilor, însă ei sunt hăbotnici în religie mosaică.

Masacrarea dusă în Rusia în mod sistematic, după un program stabilit de „Consiliul Rabiniilor” își are un înalt scop: acela de a micșora numărul populației băstinașe și acela de a coloniza astfel cu evrei locurile deve-nite puști.

Sorata aceasta îl este hotărâtă tuturor popoarelor, dacă nu vor reacționa la timp.

Decl atenție și solidaritate.

IOAN FLUTURE

Jos partidele.

Rândurile acestea le scriu în deosebi pentru țărănește. Pentru țărănește, care se găsește azi desorientată în vîrtejul vieții politice și nu știe pe cine și ce să mai credă. A încercat bietul țărănește rând pe rând toate partidele, crezând, ceeace nu poate obține dela unul va obține dela altul. Dar, ce desamăgire! Cum nu s'a ținut de cuvânt partidul lui Manda așa nu s'a ținut de cuvânt și partidul lui Tanda. Aceeaș lipsă de conștiință la unii ca și la alții. Țărănește e bun numai în timpul alegerilor. Atunci se umplu satele cu bătănuși și agenți electoralni, care să expunere programul partidului din care fac parte, fac cele mai irealizabile promisiuni. Bietul țărănește le crede de cele mai multe ori ca să nu zic întotdeauna. Le crede pentru că ce le promit sarea și marea sunt în majoritate intelectuali și el știe că nădrăgarilor trebuie să le dai crezare și pentru că cutare indivizi lucră sub firma de partid țărănește, — crezând bietul, că dela titlu le va veni țărănilor fericirea. Si țărănește bucurios, că se schimbă „domnii”, strigă cu bucurie: Ura și trăiască! Dar îndată ce nouă „domnii” își ocupă locurile, vede că s'a înșelat. În loc de scădere dărilor îl așteaptă o urcare a lor, în loc de legalitate cea mai mare lipsă de respect față de lege și multe altele. Si abia acum vede, sărmănu, că schimbarea domnilor e bucuria nebunilor. Abia acum înțelege, că toate partidele sunt pe o formă, că toate sunt murdare și ticăloase.

Nu te-ai întrebat tu, țărane că ce măsuri au luat domnilii

Clasele sociale și Partidele Politice.

(Continuare)

de: Romulus Damian

Conștiința de clasă e neclară, viața e neșură, substratul și hrana un amestec desorânduit, iar sentimentul al intereselor sale deși există realmente, e nehotărât, veșnic șovăltor și sporadic și, cum am spus la început, simțul interesului de clasă prin nimic real asigurat de furtuna și viața politică și economică. De aci rezultă nesolidaritatea părților cari formează compoziția și neconcordia partidelor politice care o reprezentă, discordie constantă între aceste și chiar în sănul acestor partide politice, cu urmări fără speranță pentru ea și cu dorințe inacceptabile de interesele generale a țării și poporului.

Totala lipsă de coeziune și slabă foarte slabă, viață de idei și concepții proprii, asupra mașinării Statului i-a micșorat și continuă a-i micșora rolul politic și social la care răvnește și se bate spre a ajunge. Scizunile se nasc repede, spiritul de îndrumă-

care o înconjoară de a o transforma prin luptă lor actuală, ca un stimulent capabil să deștepte, din letargie activitățile reale din această clasă.

Dar ce e mai grav, echilibrul membrilor ei este în plină descompunere și atunci când acest echilibru nu mai există, poftele și urile deslanțuite nu vor înceta până în ziua când autoritatea, la care ei apelează fără voință lor, va restabili ordinea în sufletele lor.

Evident că unii membrii presimțind catastrofa aceasta, ce fatal va urma, depun toate sfortările de înălțatare prin fuziune politică ca singura indispensabilă condiție de viață și de luptă împotriva vrăjitoarelor politici.

Cum însă toate încercările de fuziune politică de până acum au rămas contestabile din cauza săraciei sufletelor șefilor și ai fruntașilor, săracie reflectată în zilnică manifestație de patime și ambiții personale, e de prevăzut că darul acesta uale politice a nouilor partide politice burgheze va lăsa moșteniri neagreabile în straturile noastre sociale burgheze.

Ca un argument îmbucurător apare

în împrejurările acestei fapte că activitatea aceasta politică, pusă în față cu politica rațională și practică de Stat, este prevestitorul care ne arată împede că vor dispărea pe drumul pe care au porosit partidele politice a clasei burgoze „adică gruparea politică de sub conducerea Dlor V. Brătianu, cum și fracțiunile Dlor Dr. N. Lupu și Nicolae Iorga”, iar elementele de reală valoare sufletească vor fi silite să se refugieze de catastrofă fie la conservatorii, fie la progresiști între care se va da, în vîtor luptă pe viață și pe moarte, luptă pe care o presimt și unii și alții și pentru care se prepară, de mult, atât partidul național-țărănește, ce va lua locul liberalilor, că și țărănește deșteptată din beția minciunilor și înșelăciunea de azi prin neîntreruptă hrana din sufletul conștiinței politice a L.A.N.C.

Clasa proletară

Clasa proletară e compusă din toți lucrătorii manuali ai industriei, din o bună parte din acel ai comerțului, din lucrătorii agricoli, din zileri și din servitorii de toate categoriile. Compu-

naționali-tărăniști contra liberalilor, pe cari i-au acuzat, că au furat din greu banii țării? Iți spunem noi: nici o măsură. Și atunci spune-ne tu cum se numește cel ce descoperă hoțul și nu-l pedepsește? Nu este și acesta un hoț și păcătos ordinar? Și mai spune-ne tu țăraniile, dintr-acela pe cari i-ales deputați și senatori căci se abat pe lătine ca să-ți asculte durerea și să-ți explice de ce de exemplu s'au urcat dările, de ce nu se pedepsesc hoții și de ce încasează el diurne atât de mari? Nici unul, desigur, pentru că tu ești o unealtă ce nu ai valoare decât în timpul alegerilor. Intresul tău și al țării politicianii îl înlocuiesc cu interesul buzunarelor lor.

Aceasta e caracteristica tuturor partidelor politice și aceasta determină valoarea lor morală.

Priviți numai și vedeți unde ne-au dus pe noi partidele. Ne-au dus la săracie și săpă de lemn, pentru că banii noștri, date pentru sarcinile țării, au ajuns în buzunarele hoților. Ne-au adus în situația de a ne certa noi între noi. Ne dușmănim pentru că unul e liberal și altul național-tărănist, uitând, în primul rând, că toți suntem români și trebuie să trăim ca frații și să luptăm numai pentru binele țării.

Aici ne-au adus partidele!

Și atunci întrebă-te tu, române, mai merită aceste adunături de oameni conduși numai de interes sprijinul tău? Se merită ca tu să mai încalzești năpârca la sănul tău? Desigur, că nu.

Partidele nu merită dela ține decât disprețul tău. De aceea, reculege-te și vino-ți în fire. După ce ai văzut zădărnicia partidelor, vino alătura de noi în L. A. N. C. Vino, ca să curățim odată țara aceasta de partide și politicieni. Numai L. A. N. C. va fi aceea, care va desfășura Parlamentul și Senatul, — tribune de certuri și înjurături, — și numai ea va întrona dictatura, și va face ca să dispară meseria de politician.

Numai atunci va fi viitorul și fericirea țării asigurată, când vor pleri partidele.

Deci să strigăm, cu toții:

Jos partidele!

T. L.

tereia e, în majoritate, străină de neamul nostru, structura socială mai solidă decât a claselor țărănești, constanța de clasă destul de desvoltată, puterea de inițiativă politică în limpezire și sufletul pregătit pentru luptă, prin spiritul internațional proletar, pe care îl primește dela organizațiile internaționale din centrele Europei. În acord slujbă e pusă, organizații conduse de jidani spre paguba întărirei morale a tuturor lucrătorilor creștini, scopul definitiv fiind robirea lor.

Revindecările muncitorimel Internaționale, deși în fond fiind aceleașii, varind totuș delă Stat la Stat, potrivit cu imprejurările de manifestare condiționate de politica internă și externă a Statului, potrivit cu caracterul de căstig material și după condițiunile de traiu, sunt încă departe de a fi serios unitare din motive de nevătămare intereselor oculte a supraconducătorilor, ce trăiesc din munca și sudoarea muncitorimel.

Alături de acest caz, apare faptul că clasa noastră proletară, în minoritate română și în majoritate străină, trebuind să lupte pe deosebit pentru

Români de peste hotare.

Nu de mult ne-am ocupat în ziarul acesta cu suferințele, pe care le îndură scumpii noștri frați rămași în Serbia. Am scris atunci că îl se închid școlile, bisericile, casele culturale, că români înzădăr solicită vr'un post de funcționar, nu îl se acordă nici odată, nici unul, că Români săraci sunt împuși cu dări cu mult mai grele decât ceeață locuitorii ai Serbiei, că Sârbii își bat joc de poporul nostru, de țara noastră în poezile lor, în cărțile lor de studiu, în manualele ce se învață în școli, din care își căștigă puji de sărbi cunoștințe despre țara România, vecina, prietena și aliata lor. Cu un cuvânt se folosesc de toate mijloacele, prin care ne pot hui și batjocori poporul și țara noastră și prin care ne pot înstrăina, sărbiza și extirpa pe frații noștri aproape 2 milioane de Români, urgiziți de soarte și uitați de noi în Jugoslavia.

Mai nou și se aduce la cunoștință o altă barbarie că adecă familiile românești, cări și trimis copiii la școlile dela noi sunt perzecute și aspiru pedepsite.

Să nu credă însă cineva că Românilor din Ungaria le-ar merge mai bine. Nu, la nici un caz nu, ba chiar și din Țară mulți cari trec în Ungaria pentru aranjarea unor chestiuni sunt arestați, înjuorați și bătuți până la sânge. La fel ca în Serbia. În multe comune sunt apoi urmăriți spionați și persecuțiile bleții români dacă îndrăsnesc să vorbească românește chiar și pe stradă sau în familiile lor. Școlile românești au fost și acolo închise. Unicul local unde se mai auzia limba maternă, dulcea noastră limbă românească, erau bisericiile. Acum însă s'au năpustit cu furie și în contra acestora, căci iată ce scrie „Universul“ cel mai bun, mai serios și mai răspândit ziar românesc:

In Ungaria sunt astăzi 18 parohii ortodoxe românești, cu 55 filiale, care aparțin de Mitropolia Sibiului.

Guvernul din Budapesta a căutat prin toate mijloacele să rupă orice legătură între parohiile ortodoxe românești și Mitropolia din Sibiu ca să poată mai ușor maghiariza populația românească. De aceea Ministerul cultelor maghiar, caută să introducă limba maghiară, ca

limbă liturgică în bisericile românești din Ungaria.

Un început s'a și făcut.

În ziua de 8 Septembrie a. c. s'a oficiat în biserică românească ortodoxă din Szentes serviciul religios în limba maghiară.

Parohia ortodoxă din Szentes a aparținut până în anul 1907 de Mitropolia din Sibiu. În urma președinților și amenințărilor guvernului maghiar, în 1907, s'a declarat această parohie ortodoxă „independență“; dar de atunci și până în 8 Septembrie a. c. serviciul religios a fost oficiat tot în limba română.

Guvernul din Budapesta are apoi intenția să înființeze o Episcopie ortodoxă maghiară, cu sediul la Szentes. În acest scop el a trimis pe protopopul maghiar ortodox, Nemeth Istvan, la Constantinopol, ca să obțină autorizația și binecuvântarea Patriarcului din această localitate, pentru întemeierea acestei episcopii ortodoxe maghiare. Ca episcop de Szentes va fi numit Nemeth Istvan.

Așa dar, pe când conducătorii minorității ungare din România pretendă să fie admisă limba maghiară în administrația și justiția din Ardeal, guvernul lui Bethlen introduce forțat, limba maghiară, ca limbă liturgică, în bisericile românești ortodoxe din Ungaria, nesocotind libertatea cultelor și drepturile minorităților!

Bine dar dacă așa se petrec lucrurile și suntem siguri că se petrec astfel, de ce nu intervine legătura noastră din Belgrad și Budapesta? De ce nu intervin guvernele noastre? Ori ele nu aud glasul durerii fraților noștri, cari ne roagă neîncetat pentru sprijinul nostru și ne blasphemă pentru nepăsarea noastră?

O „Ligă a națiunilor“ din care facem și noi parte nu există și pentru noi? Sau între astfel de împrejurări de ce trebuie să ne purtăm noi și numai noi cu mănuși față de ungurii și sărbi, cari trăesc în România?

In astfel de cazuri nepăsarea indolență sau preamarea bunăvoiță față de străini nu-i oare o crimă națională?!?

U. A.

Rugăm achitați abonamentele!

Program de dans:

I.

Hora, Sârba, Vanstep, Vals, Învățită.

II.

Ardeleana, (de doi, pe picior), Boston, Csárda.

III.

Charleston, Tango, Oanstep, Sârba în vals. Învățită.

IV.

Polca, Ardeleana, Vals, Csárda și dela început.

COMITEUL.

Așa un „program de dans“ a anunțat „reprezentanța de teatru urmată de dans“ aranjată de personalul statului Petroșani sub patronajul șefilor de unități.

Nu putem retăcea revolta, care ne-a cuprins, când am cunoscut programul de mai sus și ne este rușine că se găsesc funcționari ai statului român, a C. F. R., cari să tolereze ca sub patronajul lor, să se execute astfel de programe, deși se știe foarte bine că pe timpul ungurilor români, cari vorau să facă parte din personalul căilor ferate ungare de stat sau private, indiferent, trebuiau să se lăpade de limbă, legea și națiunea lor, trebuiau să-și maghiarizeze numele, să-și renege „eul“ lor. „La noi toate merg de-a napoda“. Și avea toată dreptatea un prieten, care ne spunea cu ochii umeli de lacrime, că azi C. F. R. sunt mai puțin românești — înțeleg în înținturile realiște — decât cum erau acum cățiva ani; minoritarii, funcționari ai C. F. R., ouăre excepționilor, cari sunt loiali și-și fac datorința cinstit, au început o ofenzivă contra elementului românesc. Români sunt loiați, persecuți, prinși în cursă prin anumite servicii joscice și nici nu îndrăsnește să se plângă superiorilor lor, fiindcă nimenea nu-i asculta, nu li se dă crezare, căci clica de „topoare“ ia văzul și auzul d-lui „șef“, și nu vede nu vrea să vadă și nu vrea să audă de greutățile, batjocora și persecuțiile ce le îndură personalul inferior român.

Nu-și dau seama conducătorii, că cu minoritari nu vom putea conduce la bine nici statul, nici căile ferate române și nici o instituție românească?

Noi nu suntem încă stăpâni pe datele noastre, nu suntem buni români, prin urmare nu putem fi nici patrioți buni și atunci comitem o crimă națională și un păcat nelertat față de sutele de mil de români eroi și martiri, morți pentru întregirea și fericierea României mari națională și nu internațională.

Nu se cuvine deci să ne batem joc noi netrebitii de azi de săngele nevinovat prea mult vărsat și nerăzbunat, nici de morții noștrii scumpi, cari văzând cele ce se petrec azi n'au odihnă nici în mormântci și de acolo blasphemă:

Cine-a îndrăgit străinii
Mâncă-i-ar înima căini
Mâncă-i-ar casa pustia
Si neamul nemernicla...*

A. U.

sale de clasă socială proletară nu pot fi scoase din hotarele sufletului și caracterului național. Atunci clasa noastră proletară va fi națională și abia atunci se va putea vorbi pe larg despre ea.

Comunismul propagat în spiritul și forma de azi, după doctrina și programul celor din Moscova, are prea puține șanse de progres în sufletul muncitorului nașcăt și crescut român, fiind întotdeauna învinz de inconștiul instict de conservare națională de tradiție, cum și de convingerea că prin edată de stăpânire comunista soarta sa rămâne la disposiția necunoscătorilor conducători străini de neamul și săngele său, și condițiunile sale de căstig și traiu la volă întâmplări.

Aceste fapte ne sunt confirmate de dealtfel și de convingerea că comuniștii dela noi sunt în majoritate zdrobitoare străini, aşadar din aceeași stofă care lucrează cu toate armele de care poate dispune la nădejdea destrămărelui unității noastre naționale, și că acești străini, cum și conducătorii lor, ce trăiesc din exploatare și specula de

comunism, sunt 98 la sută jidani, iar restul de creștini numai și numai spre a'li putea ține mai lesne și mai ușor în continuă confuzie de spirit cu urmări de tot felul de agitații și atâtări împotriva tuturor claselor sociale, ba chiar și împotriva proletariilor socialisti.

Puținii comuniști români trebuie să considerați ca niște rătăciști inconștienți, ce mai târziu sau mai de vreme păcăliți de pretinșii lor superioiri, vor fi cei mai devotați luptători naționali contra inventatei arme jidănești de luptă contra creștinismului, pe terenul social economic și pe care au botezat-o: „Comunism“.

(Va urma.)

Toți abonați, cari nu-și achita abonamentele, vor fi împrocesuați!

Rugăm pe toți onorați noștri abonați să-și achite de urgență abonamentul.

IN PRAGUL IERNII

Munca ne întărește corpul, cititul ne înaltește sufletul

Din Martie gospodarul nu mai șade. Muncă și iar muncă. Din zori și până în seară, e în mijlocul ogorului, cu sapa sau cu coasa, în mână. Când soarele arde mai cu foc, țăraniul în camășă, muncește voios în arșiță, scoțând aur nestimat din pământul sfânt, care dă bogăție și felicire familiei. De la copilul de școală și până la cel mai bătrân, sunt la munca câmpului, iar satele sunt aproape pustii.

Și-l place românului nostru munca la câmp, că e frumoasă și sănătoasă. E frumoasă, pentru că e vecinic în mijlocul măndrei noaste naturi, pe care D-zeu împodobește cu toate frumusețile în timpul verei.

E sănătoasă pentru că munca în aer liber, inviorează trupul, întărește mădușile, îl împește mintea, îndreptând din suflet gândurile reale și-l ține pe om într-o vecinică armonie cu Dumnezeu.

Nu mai lenești și hoții urăsc munca. Ea este aducătoare de bogăție și sănătate. Dar nu toată viața s-au mai bine zis, nu tot timpul se muncește. Mai este puțin timp și munca încețează. După zilele frumoase de Mai, vin zile posomorâte, cu nopti lungi de iarnă. Câmpul rămâne pustiu și gol, iar muncitorii, încep să se adune împrejurul vatrilor. În acest timp, omul nu prea are ce face, doar de vite și de lemn se îngrijește. Și are dreptul să se odihnească și el după o munca covârșitoare.

Dar dacă iarna e repaos și românul nu poate munci, astănu înseamnă că trebuie să stea toată ziua cu mâinile în sân, s'au să-și petreacă timpul în cărciumă, omul înțeleapt și-i împarte cu chibzuință timpul, în cât nici o clipă n'o perde în zădar. „Timpul costă bani“ spune Englezul. Dacă iarna, românul nu poate munci la câmp, sunt alte lucruri ușoare de făcut tot atât de folositoare ca și munca din ogor. După cum trupul are nevoie de hrană și îmbrăcăminte, tot așa și mintea are nevoie de o hrană numită *lumina*—Munca de la câmp ne întărește corpul și ne dă existență, dar a munci și a mânca e lozinca omului—animal. Omul este înzestrat cu inteligență, cu rațiune și prin urmare, trebuie să-și dea seama mai adânc de rostul vieții. Munca nu contribue de căt într-o mică măsură la felicirea omului. Adevarata felicire coastă—luminarea—adică în felul cum omul trebuie să înteleagă să-și trăească viața. Iată, dar, că acum iarna, omul are tot atâta de făcut ca și vara. Iarna e timpul când omul are posibilitatea să se lumineze, să-și înalte sufletul și această înaltește sufletească n'o poate căpăta de căt prin citit. Cititul ne înaltește sufletul! Când omul citește o carte sau o gazetă frumoasă, el șade sub o bine-cuvântare de lumină sufletească. Când vântul urlă cu putere pe afară, românul cu carteau în mână împrejurul vatrui calzi, șade de vorbă cu toți înțelepții și filozofii pământului. În gazeta

din mână, el privește ca într'un bob de rouă, la sufletul învățătilor și mersul lumii. Când omul citește o gazetă bună și dă seama nu numai de ce se petrece în satul și în țara lui, ci în întreaga lume.

Dacă lumea noastră de la țară și-ar da seama de folosalele cititului, apoi de pe masa ori că-

rui gospodar, n'ar lipsi gazeta său carte și el ar ști cum să-și întrebuițeze viața devenind astfel fericit. Să nădăduim, că încet, poporul nostru se va deprinde cu cititul, așa ca în țările civilizate.

Acum în pragul iernii, noi ne facem o sfântă datorie, îndemnând lumea să cumpere cărți și să aboneze ziare, căci munca ne întărește corpul, iar cititul ne înaltește sufletul.

Al. I. Isufachi—Bordești

Vorbe și fapte.

Suferim de o boală grea dar ușor de vindecat, „vorbărie goală“. Vorbim, vorbim și ne frământăm atâtă de parcă în sufletul nostru s'ar ascunde, cele mai tainice planuri.

Cine nu-l cunoaște pe român și-l ar auzi vorbind, ar crede că-i capabil să săvârșească cele mai neînchipuite fapte, pentru sine și țara sa.

Se vorbește mult. În consiliul de miniștri, în parlament, în consiliile comunale și în tot felul de comitete dela sate și orașe și în sfârșit în toate colțurile de țară, din cele mai necunoscute sate.

Se vorbește, se plănuiește, se spumegă de mânie și se iau hotărâri demne dar nimeni nu pornește cu toată energia la fapte. Și cum vorbele sbor în vînt și se dau ultările, odată cu timpul, limbișii noștri, găsesc de cuvintă, să nu prea treacă la fapte, ce aduc după sine răspundere.

Intr'un comitet din Timișoara, ungurii au avut obrăznicia nu numai să vorbească dar să atace pe români, în limba lui Arpad, sfidându-ne. Membrii români prezenti au părăsit ședința, revoltăți mai mult în sine, decât a împune limba românească.

Până la sărbători, ungurii ne-au dovedit cu fapte, ce pot și căt pot face în țara noastră!

Un sătean mi-a povestit, că a îndrăsnit să cânte românește și să-i povestească vecinului, durerile în limba lui. (Pe vremea ungarilor). Imediat a fost chemat la notarul din acel sat și pedepsit aspru iar pe deasupra a fost pus, să are notarului cele 15 jugăre. Astăzi, acest notar este tot notar, într'un sat din Banatul românesc!

La o casă națională dintr-un sat, am găsit un mare număr de săteni, căsnindu-se să tălmăceașcă, un afiș, scris nemțește. Sătenii erau revoltăți de faptul că lipsea limba românească.

Ca să nu adaugi cel puțin pe afiș, tălmăcirea în limba românească și se lipești pe peretei unei case naționale, afișe neînțelese (nemțești) îscălită de români autentice, este o adeverătă obrăznicie și sfidare pentru ceteromâncesc. Ce or fi făcând autoritățile din acel sat, Dumnezeu știe. Probabil vorbesc în comitate, tot în limba celor de de mult!

În alt sat, am văzut jidani și străini ce se îmbogătesc, practicând ilegal negustoria, advocatura, medicina fără măcar, ca vre'un român sau vre'o autoritate să-i implice.

...Vorbim până ce ne vine spume glăbuci la gură și ne frământăm de ne apucă crize nervoase — dar să ne tai și nu trecem la fapte.

Vrem și avem nevoie de fapte... dar ne trebuie omul!

Să arunce în temnițe pe neobrăzații dela Timișoara, ce ne sfidează în chiar casa noastră. Unde este scris, că în comitetele noastre să avem străini! Nu le ajunge pâinea zilnică!

Iar notărașul, ce-a știut numai să aducă suferință și dureri, s'ar cuveni să numai fie în slujba statului. Până când atâtă îngăduială!

Și afișele, îmbăcsite de o limbă șovinistă, n'ar trebul să mai fie tipărite. Trei limbi vestesc ordinul de sus și nu de multe ori limba românească e atât de încălcită că românii, cetesc tot după limbă ungurească.

Scurt. Afișele ar trebui scrise numai în românește. Cine vrea să trăiască în țara noastră să ne învețe limba sau... noi vorbim românește și scriem ungurește.

Apoi jidani și străini trebuie să opriți în dezvoltarea lor, prin fapte. Medicul de Circ. din Șag-Timiș la luarea postului în primire a găsit doi jidani medici. Astăzi datorită muncii și capacitații, pe unul l'a alungat iar celalt deabia și mai duce zilele!

Apoi în Pâncota există o farmacie nouă, a unei domnișoare românce — Pâncoteni și cel din jur, ar face cel mai frumos act românesc, să ocupească jidauul farmacist, ce s'a îmbogățit pe spinarea lor.

...Să îți să umplă sufletul de bucurie, când vei ști că din faptele tale și micul tău concurs, s'a îmbogățit pecale cinstită un român în țara românească.

...Să lăsăm vorbele și să trecem la fapte, căci ele aduc mai mult folos...

Gh. Atanasiu.

Eroii jidanilor.

Zilele acestea am cunoscut, că să-mântă lui Kohn și Schlesinger va serba amintirea eroilor jidani din răsboiu. Când și cu ce ocazie s'au distins vajnicii macabei, nu se știe. Vor fi sigur dintre acest eroi anonimi, cari au zis mișcarea iepurilor din pădurile din apropierea fronturilor, au luat-o la sănătoasa cu faimosul lor strigăt de războiu „wai geschrien“ în avalanșă de a mânca pământul vor fi umplând de groază atât frontul inamic cât și cel din țară, iar fiocorii de ambele categorii neavând în aceea zi memorabilă un lucru mai bun, s'au luat după concurenții de fugă ai iepurilor și la distanță cuvenită îi vor fi trăntit la pământ cu pumnii, cu picioarele, cum se potrivea mai bine. Iebuziții cari confundând pumnii, picioarele cu granatele în marea lor ciudă se vor fi dat pește cap, până când le va fi succes să cază și ei pentru „Țară și Tron“ în cutare baltă, de care vor fi dat în fuga cea de mantuire.

Și nu e glumă, ci eroism. Căci seriș este, că Cobî deziluzionat de credința Rîșcăi, s'a decis să se sinucidă. Și-a cumpărat deci un pistol cu doi zloți, apoi s'a dus la Rîșca și și-a luat ultimul adio dureros dela ea. Apoi a plecat acasă. Acolo a examinat bine pistolul, că bun e și când s'a convins, că da, în ceea zi dimineață l-a vândut cu *trei* zloți, căștiigând un zlot și o viață cu pistolul fatal.

Plant.

Film

— Biletele pentru control!

Conductorul se dă la o parte și face loc controlorului.

În următorul trenul și abia ținându-se drept la curbe, el verifică biletele călătorilor îngheșuți.

Intr-un compartiment de clasa întâia, un călător îmbrăcat țărănește vâră mână bună și-i intinde biletul fără să-și ia ochii de pe ziar.

Controlorul privește cartoul, se uită la persoana de pe banca de catifea roșie, învârtește biletul pe toate părțile, măsoară de sus până jos pe călător, și își zice.

— Aici trebuie să fie o învârtală! Și-l întrebă:

— Mă rog, acesta e biletul dv?

Continuându-și călătorul, cel interpellă răspunde scurt:

— De sigur.

— Cum vă numiți?

— Scrie acolo.

— Atunci nu e al dv.

Călătorul lăsă ziarul.

— Când spun că este al meu, nu admit contraziceri!

Controlorul răspunde imediat:

— Nici eu nu admit să-l chemez pe un țăran Segălică Abramovici.

— Care Abramovici? Ce Abramovici?

— Poftim.

Călătorul și-aruncă ochii pe carton și încremenetește.

Pe urmă explică:

— Eu am bilet de parlamentar... Nu sunt Abramovici...

Sunt Mihalache... deputatul... Astănoapte am călătorit în vagon-lit... Conductorul a adunat seara biletele călătorilor și pe semne că dimineață când le-a restituit, mi l'a dat gresit...

Biroul „CONCORDAT“ BUCUREȘTI 2,

— B-dul Basarab Nr. 48 —

Autorizat de Tribunal, execută conștiincios orice chestiune administrativă, comercială, financiară, etc. etc. etc.

Mijlocește orice afacere în Capitală. Onorar după tarif și învoială. Adăgați marcu de răspuns, la orice scrisoare. 1—15.

Se zice:

Că cutremurul de pământ, care s'a resimțit atât de puternic și în București și a umplut de groază întreagă populație, cauzând pagube destul de însemnate în edificii precum și moartea unei femei și rănirea cătorva sute de oameni, s'ar fi produs în urma demonstrației organizată de partidul aveșcan la București, în săpt. trecut.

Dacă acest lucru este adevărat, atunci ar trebui cu orice preț împiedecată o a doua întrunire, fiindcă cu ocaziunea unui nou cutremur ușor ne-am putea trezi în fundul pământului cu toții și atunci apoi puțin ne-ar mai păsa că-i Maniu ori tata Averescu la putere, pentru noi ar fi tot una.

Că penzile acordate funcționarilor unguri care n'au depus la timpul său jurământul ar avea menirea să oblige pe minoritari să voteze la alegerile comunale — în semn de recunoștință — cu guvernul. Acest sfon nu credem să fie adevărat fiindcă puținele voturi minoritare ar fi prea scumpătă din partea statului român. Felească Dzeu și Nul Nu se poate! Sovenii nu poate fi decât o minciună ordinără.

Că „Ceka”, poliția secretă a sovietelor s'a pus iar serios pe lucru. Să tăie și spânzură și împușcă pe rând pe toți intelectuali, negustori și tăranii creștini, bănuți că ar face revoluție. Deviza lor este: curățirea republicei roșii de contrarevoluționari.

In regiunea Caucazului sunt lupte extrem de sângeroase între tărași și armata roșie. Sate întregi — cu mic cu mare — au fost masacrăte de soldați.

Iși dău oare seama conducătorii noștri de azi, cără tratează prea bland cu bolșevicii, că ei ar fi în prima linie împușcați și că ei împreună tot ce are țara bun, de bandele comuniste, că tocmai în zilele trecute s'au permis să strige la o întrunire a lor din laș: „Jos Regența” și „trăască Republica sovietelor”!

Că di Cicco Pop nu mai vrea să ocupe demnitatea de președinte al Camerei. O parte a partidului naț. tăr. ar dori să fie încredințat dl Iorga cu președinția lar celalți pretind că dl Popovici, președintă fostul ministru de finanțe, să reîntre în guvern, în care scop s'a și înaintat dlui Maniu un memorandum de 180 deputați, sau să fie ales el Popovici președ. al Camerei.

Iorgiștii cer de altfel pentru concursul lor, pentru o colaborare reală și leală și un loc de minister și mai multe mandate în Cameră și Senat, ceea ce de sigur nu poate conveni ministerialilor naț. tăr.; vedem deci că și iici și dincolo când e vorba de partidele politice „interesul joacă felul”. Rău destul dar deocamdată n'ai ce-i face!

Că ai zilele trecute a fost puțin „adjustat” la poliție un jidovut din laș, suspect și el că ar face parte din tagma lui Ițig Goldenberg, care a voit să împuște pe dl ministru Vaida și din cauza aceasta nici azi nu mai înceată „anumita presă jidovească cu hulele despre barbarile dela poliție... iar când Alteța Sa, sigur nu fără motiv, trage puțin de urechi, pe un smintit, care poate stârge mai multe vieți cu mașina lui de o nu mai înțelege lătratul și scăunul mizerabililor, cără ar vrea cu ori ce preț și că mai mult să discrediteze conducătorii și instituțiunile neamului românesc.

Despre căte, nenumărate crimi să-vârșite contra conducătorilor a neamului și a tărilor noastre de jidani n'au însă nici un cuvânt de spus!

Să chiar despre un descreerat că Goldenberg care a atentat la viața unui ministru român, abia au scris ceva așa că ai impresia că s'ar fi bucurat, dacă încercarea tlcălosului de criminal și pură din neam cu perciuni ar fi reușit.

Când se vor deschide ochii creștini?

Informații.

Toți, d-nii abonați sunt respectuos rugați să binevoiască a-și achita costul abonamentelor, trimițându-ne paralele chiar cu reîntoarcerea poștei prin mandatul poștal alăturat în No.-rul trecut.

Administrația ziarului.

In zilele trecute s'au imbarcat în Constanța pentru Palestina 500 evrei. Stați puțin, nu vă bucurați, căci acești jidani nu au plecat din România, ci au venit din Polonia și cine să fie dacă în loc să piece și dela noi, nu se vor fi rătăcit chiar și dintre aceștia unii prin Țara noastră, că D-nel tare bine le mai merge în România!

Penzionarea funcționarilor care au împlinit etatea de 57 ani sau 30 ani de serviciu a impresionat mult pe unele partide politice și în special pe minoritari. Si unii și alții cred că această măsură îndrăsneață să luat pentru ca să fie înălțata din posturile de conducere oamenii apartinători partidelor lor politice și înlocuiri cu partizani de-al guvernului. Noi nu credem să se fi avut scopul acesta în vedere. Tot gurile rele spun că Statul va plăti scump acest pas al său și că prin penzionarea mililor de funcționari nu numai că nu se va face nici un fel de economii, ci din contră acum vor trebui plătite și penzii funcționarilor penzionati și și salarii mai mari, celor care le vor prelua posturile lor.

Alții spun că penzionarii sunt plătiți din fondul de penzii, care nu îngreuează cu nimic bugetul și că funcționarii înaintați în locul celor penzionati, vor primi numai titlul-gradul, dar nu li se va mări și leafa, deci iată că vor fi economii.

Nu știu care este adevărul, un lucru însă este cert că prin penzionările ordonate, Statul cu bugetul lui va scăpa de o mulțime de trători, o mulțime de paraziți inspectori și para-inspectori, care nu făceau nimic, dar absolut nimic decât numai ridicau lefuri grase, cu cari s'ar fi putut plăti sau îmbunătăți salariile de mizerie a micilor funcționari. Se mai scapă țara apoi în adevăr de o mulțime de funcționari minoritari. Har Domnului!

Că vor suferi serviciile din cauza funcționarilor penzionati să o creadă mutu.

Căci doară tocmai pentru prevenirea acestei eventualități s'a dat posibilitate celor vrednici și chemeți să poată fi menținuți și pe mai departe în serviciu. Iar că se vor afla și de aceia, cari vor primi penziluna și fiind capabili de serviciu vor ocupa câte un post unde vor lua încă un salar ca cel avut, norocul lor.

Să sperăm că va fi bine și pentru unii, adevărat pentru Stat și contribuabilii și și pentru alții, adevărat pentru cel penzionat!

Datorită colaboratorului nostru, care se ascunde sub pseudonimul de Tiberiu Lupu, în curând va apărea, în editura Auca din Cluj, o dramă populară în 11 acte, intitulată „Badea Codreanul”.

Va fi una din cele mai interesante lucrări pentru teatrele sătăști.

Numărul funcționarilor creștini care au fost penzionati depinzând de Casa generală de penzii trece peste 1900. Tablourile personalului, membrii la Casa de ajutor, se întocmește acum.

Între funcționari cfr. penzionati sunt

mulți care sunt foarte capabili de serviciu și care au lucrat și până acum cu dragoste, devotament și cu multă pricepere ca conducători ai diferitelor servicii și inspecții, avem un caz și la Inspectia C. F. R. din Arad. Acea credem că este în interesul bunului mers al Administrației C. F. R. să fie menținuți în post și pe mai departe ca și până acum și nu eventual angajați cu contract.

Cum sunt batjocoriti sătenii români.

In comuna Cuvin s'a întâmplat în săpt. trecută că mai mulți românași au intrat într-o seară în cărciuma murdară a jidanolui Leškovics și probabil au băut, băut pe bani scumpi rachie, otrăvă jidanească până s'au cam imbătat. Fiind târziu deje, jidanolul i-a dat afară din blit, ceea ce i-a supărat pe bieșii români și s'au împotravit, ba în necazul și neștiință lor fiind beți au spart ferestrele cărciumei cu pietri.

Pentru acest fapt au fost arestați de jandarmi, li s'au legat pietrele de gât și au fost purtați pe străzi de-alungul satului și siliști să strige: „cine a făcut ca mine, să pătească ca mine” și poate vor fi înaintați și parchetului.

Doamne! ce rușine pe bieșii români! Se mai procedează oare undeva din partea jandarmilor la fel cu cei arestați ca în comuna Cuvin?

Căci jidani au fost purtați pe străzi cu lucrurile furate de ei și siliști să strige „au vei lehova! nu lisa pî mine”! Numai românul trebuie cu orice preț și în tot felul batjocorit în țara românească!!!

Dela cine au avut autorizație și cine i-a îndemnat pe jandarmi să procedeze așa cum au procedat? Unde se mai practică astfel de pedepse??

Iată dragi Români ce pătesc cel ce intră în birtul jidanolui că să bea otrăvă pe munca și sudoarea lor, înveninându-și trupul și sufletul, de nu mai știu ce faci!

Si într-o privință zicem și noi la fel cu cei batjocoriti că adevărat „așa pătesc și merită să pătească cel ce intră în crâșma, prăvălia și biroul jidovesc”!

De altfel nu de mult să a mai întâmplat că alți doi săteni c-feriști nevinovați au fost denunțați de altă jidovacă tot din Cuvin că i-ar fi spart și furat avuțla-păduchii din prăvălie. C-feriștili nevinovați au fost arestați reținuți la postul de jandarmi și apoi înaintați și parchetului Arad, de unde, dovedindu-se absolut lor nevinovăție, au fost eliberați.

Ei sărmanii nici n'au fost în comună ci erau călători și când s'a comis spargerea (?) și totuși la îndemnul jidanelor au fost deținuți și făcuți de rușine. Au lipsit din serviciu și unul dintre ei s'a și îmbolnăvit.

Pentru această porcărie jidani vor fi și trași la răspundere!!

Când veți înțelege dragi săteni și creștini că jidani trebuie prin boicot... scoși dintr-o vol, ferindu Vă totdeauna de ei, ca de ciupă și coleră??

Cu ocazia tulburărilor comuniste din Budapesta au fost deținuți mai mulți leadări bolșevici, peste o sută, aproape toți jidani, și depuși la închisoare. Dar jidauți tanțoși au început greva foamei. Natural autorităților ungurești puțin le pasă de foamea lor, cel puțin le rămâne de mâncare pentru cei, cari o merită, și cari nu pretind nici măcar „vipt coșer”.

Arestații încă se vede că vreau să facă serios pe martirii, căci până acum au început deja doi din viață mațele lipite și uscate din

Cei mulți înainte!

Salutăm cu dragoste sinceră nouă cotidian „Sentinela” apărut în Arad și dorim viață lungă în lupta începută pentru apărarea interesei neamului și a Tărilor Românești!

Ziarul adevărat național-creștin „Apărarea Națională” nu-l permis să lipsească din nici o casă românească.

Ol Zaleski Ministrul de externe al Poloniei care ne-a vizitat țara în zilele trecute, a făcut unele declarații de o importanță capitală, referitor la relațiile polono-ungare, cu cari le plăcea ungurilor să se tot laude; el a zis: Raporturile politice dintre Polonia și România sunt precizate printun tratat de alianță în toată forma. Față de Ungaria nu avem decât anumite simpatii, de dată foarte vechi, dar nu există nici un raport politic și nici un fel de alianță între noi. Prin urmare diferența dintre raporturile noastre cu România și cu Ungaria este enormă.

De altfel în să accentuez că Polonia se opune categoric oricărrei revizuiri de tratate de pace fapt pe care l-am mai spus și accentuez din nou.

CINEMA „CENTRAL”

Str. Rusu Șirianu.

Duminică 3 Noembrie și zilele următoare.

L U L U

după romanul lui

Frank Wedekind

În rolurile principale:

Fritz Kartner și Louise Brook

CINEMA „ELITE”

Pădurița Orășului.

Duminică 3 Noembrie și zilele următoare.

Madona. Pustiului

În rolurile principale:

Irene Rick

ROMÂNI!!

Comandați tot felul de mobile: frumoase, solide și ieftine numai dela

GHEORGHE BARNA

ATELIER DE TAMPLĂRIE

ARAD, STR. OITUZ 129

Locuința Piața Catedralei Nr. 9

Literează mobile în oricare parte a țării!

MARCU BOTĂ

PRĂVĂLE DE GHETE, PALĂRII SI

ARAD, BUL. REG. FERDINAND 27

Calocini, Șoșoni, Pălării și

Ghete Ieftine pentru dame bărbăti și copii, cu reducere de 5%, a prețurilor din galantare pentru d-nii: funcționari, creștini și învățători.

Palatul Cultural, Pentru Biblioteca Arad

48

